



TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki soruların Adalet Bakanı Sayın Yılmaz TUNÇ tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM içtüzüğünün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Kamuran TANHAN

Mardin Milletvekili

28/3/2020 tarihli ve 2324 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile yürürlüğe konulan Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Yönetmelikle oluşturulan İdare ve Gözlem Kurulları, 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun'un 89 uncu maddesine dayanak almaktadır.

İnsan Hakları Derneği (İHD)'nin tespitine göre, 2021 yılından bu yana en az 501 tutsak, İdare ve Gözlem Kurulları tarafından tahliye edilme haklarından mahrum bırakılmışlardır.

İdare ve Gözlem Kurulu tarafından tahliye edilme hakkı engellenen tutsaklardan biri de Ardıl Çeşme'dir. 30 yıldır tutuklu bulunan Ardıl Çeşme, tahliyesi 6 ay kala Tarsus Kadın Kapalı Cezaevi'nden Erzincan Kadın Kapalı Cezaevi'ne sürgün edilmiştir. Ardıl Çeşme ailesiyle yaptığı son telefon görüşmesinde 12 Kasım tarihinde İdare ve Gözlem Kurulunun karşısına çıkacağını kendisine iletildiği ifade etmiştir. Ancak tarafıma verilen bilgiye göre, İdare ve Gözlem Kurulu, 7 Kasım tarihinde Çeşme ile sadece iki dakika süren bir görüşme gerçekleştirerek "örgüt ile bağlantının devam ediyor olması" gerekçesiyle infazı 6 ay uzatmıştır. Kurul bu kapsamda bir sonraki karar tarihini 2025 yılının mayıs ayı olarak belirlemiştir. Bu karar Çeşme'ye tebliğ edilmiş ancak söz konusu kararı ailesinin ve avukatının öğrenmesi engellenmiştir.

30 yıldır cezaevinde tutulan ve hakkında herhangi bir disiplin kararı olmayan Ardıl Çeşme'nin avukatı söz konusu Kurul kararına itiraz etmiştir.

Bu bağlamda;

1. Erzincan Kadın Kapalı Cezaevi'nde 30 yıldır tutuklu bulunan Ardıl Çeşme'nin infazının, "örgüt ile bağlantının devam ediyor olması" gerekçesiyle 6 ay uzatıldığı doğru mudur? Eğer doğruysa, İdare ve Gözlem Kurulu'nun bu kararının dayanağı nedir?
2. 30 yıldır cezaevinde tutulan, hakkında herhangi bir disiplin kararı olmayan ve tahliyesi şimdilik 6 ay ertelenen Ardıl Çeşme için verilen Kurul kararının "örgüt ile bağlantının devam ediyor olması" biçimindeki gerekçesinin somut dayanakları nedir? Cezaevinde denetim altındaki bir mahkûmun örgütle bağlantısı nasıl devam etmiştir?
3. İdari ve Gözlem Kurulu, Ardıl Çeşme için vermiş olduğu 6 aylık infaz uzatma kararının gerekçesi olarak "örgüt ile bağlantının devam ediyor olması"nı göstermiştir. 1994 yılında mahkumiyet kararı verilmiş ve 30 yıldır aralıksız olarak cezaevinde tutuklu olan birisinin "örgüt ile bağlantısının devam ediyor olması" varsayımında yeni bir suçun oluşması ve söz konusu kişinin yeni bir suç işlemiş olması gerekmez mi? Şayet yeni bir suç işlenmişse cezaevi yönetimi veya İdare ve Gözlem Kurulu tarafından bu yeni suça ilişkin savcılık makamına suç duyurusunda bulunulmuş mudur? Yoksa neden suç duyurusunda bulunulmamıştır?
4. Ardıl Çeşme'ye İdare ve Gözlem Kurulu'nun kendisi için 12 Kasım tarihinde toplanıp görüşme yapacağı iletilmiş iken söz konusu Kurul bu görüşmeyi neden 7 Kasım'da gerçekleştirmiştir?
5. Çeşme ile İdare ve Gözlem Kurulu'nun olması gereken tarihten beş gün önce sadece iki dakikalık bir görüşme gerçekleştirdiği ve verilen tahliye erteleme kararının hukuki dayanaktan yoksun, sübjektif ve keyfi olduğu iddialarına yönelik bakanlığınızca bir inceleme başlatılacak mıdır? Bu tür süreçlerde tutsakların savunma haklarının ihlal edilmemesi ve olası diğer hak ihlallerinin önüne geçilmesi adına hangi denetim mekanizmaları devreye sokulmaktadır?
6. İdare ve Gözlem Kurulları tarafından alınan infaz erteleme kararlarına itiraz süreçleri nasıl işlemektedir? Kurullarca verilen kararların bağımsız ve adil olup olmadığını denetlemek amacıyla ne gibi mekanizmalar kullanılmaktadır?